

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TARSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey-utca 11 szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADATNAK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

Kiadó s lap tulajdonos SAMUEL ADOLF

Szeptemberi elmékedések.

Az ifjuság ezrei ismét bevonulnak az iskola falai közé, hogy tíz hónapon át tudományt és erkölcsöt sajátítsanak el. Ez a minden esztendőben megismétlődő fontos időpont minden alkalommal kell, hogy elmékedés tárgyává legyen, mert hiszen arról van szó, ami a legfontosabb minden szülő előtt: a gyermeke jövőjéről.

Hányszor nyílik alkalmunk ilyenkor megfigyelni a szegény szülő vergődését, akinek két három gyermekét is be kell iratni. Ez a szülői önfeláldozásnak egyik meghatározó példája. De kérdjük: valóban oly nagy szükség van erre az önfeláldozásra? Nem volna-e helyesebb, ha a szülő ahelyett, hogy lótna, futna a beiratási pénz s az egyéb költségek megszerzésében, a gyermekét inasnak adná, hogy mesterséget tanuljon? Ezzel természetesen nem azt akarjuk mondani, hogy a szegény szülő ne iskoláztassa a gyermekét, de utalunk arra a tapasztalati tényre, hogy a földhöz ragadt, szegény szülő gyermeke a legtöbb esetben megakad a pályáján, anyagi akadályok tornyosulnak előmenetele elé. Ugy a fővárosban, mint a vidéken törtétek a nyár folyamán csuf szenzációk, melyek kell, hogy gondolkodóba ejtsék mindazokat, akiknek a tanítás a hivatása. Erkölcstelen, megromlott gyermekekről szóltak a szenzációk és iskolákról, melyekben rut visszaélések történtek s tarthatatlan állapotok vannak.

Nem szabad az ország tanári és tanítónői karának napirendre térni az események felett, le kell belőle vonni bizonyos konzekvenciákat.

Az első konzekvencia az legyen, hogy fokozott mértékben gondozzák a gyermek erkölcsi nevelését s hogy lelkét lehetőleg távol tartsák az érzéki metelyektől. Gondolják meg, hogy szigorral, erőszakkal ott czélt nem lehet érni, hanem egyedül diplomatikus és jóságos türelemmel. Szükséges volna az is, hogy összeüljenek a közoktatás vezérémberei, hogy meghányják a módját annak, hogy a gyermek erkölcsi nevelése, lelkének tisztán tartása mint érhető el fokozott mérvben az iskolában való tanítás és nevelés által. Csak most, amikor látjuk és halljuk az iskolában bűnössé lett, elcsábított gyermekek történetét, érezzük nagy fontosságát annak a problémának, amelynek megoldása szorosán összefügg gyermekeink erkölcsi nevelésével.

És mindenképen üdvös volna, ha fontolóra vennék az intéző körök, hogy helyén való dolog-e az, midőn felnőtt leányok iskolájában férfiak tanítanak? Igaz, hogy a körmendihez hasonló botrányt még alig tapasztaltunk, mégis mindig aggályos dolog marad az, midőn felnőtt leányok reggeltől estig távol a szülői háztól, férfi tanárok előadásait hallgatják s bizonyos tekintetben tőlük függenek, ki vannak nekik szolgáltatva.

E téma mindenestre kényes, de ez nem lehet ok arra, hogy a nyilvánosság elé ne lép-

jünk azzal a határozott propozícióval, hogy a leányiskolákban női tanerők alkalmaztassanak.

Egészen más a felsőbb oktatás, amelyeknek női tanerője nálunk nincs is.

Örömmel tapasztaljuk, hogy évről-évre mind modernebb és a praktikus élethez alkalmazkodóbb lesz a tanítás módszere nálunk, anélkül, hogy Magyarország hatalmas tanestülete végre kezd hivatása magaslatára emelkedni. Nehány év óta nagy a haladás a tanerők által inaugurált oktatási reform dolgában, amely mindinkább modernebb és praktikusabb alapokra kezd helyezkedni. Ez az esztendő is — remélhetőleg — egy nagy lépéssel fogja előre vinni a magyar iskola modernségének és praktikus voltának ügyét. Erre már nagyon régen szüksége lett volna az országnak, de jó, ha később is következik be az üdvös reform, mint soha.

HIREK.

— **Kitüntetett jogászok.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete folytán azon jogászok orvostanhallgatók és tanárjelöltek névsora, kik vizsgalataikat kitűnő eredménnyel teszik le, szorgalmuk jutalmául a hivatalos közlönyben közzéteszik. A szeptember elsejei hivatalos közlönyben meg is jelent e díszes névsor, melyben örömmel constatáljuk, hogy városunk három szülötte is ott van. A kitüntetett három ifju: Nagy Béla, Salacz Elemér ügyvédjelöltek és Samuel Victor joghallgató. Szolgáljon a kitüntetés ifjaink buzdítására további munkájukban!

— **Pót-érettségi** vizsgálatokat tartottak e hét napjain a szarvasi főgymnasiunban, melyek nagyon sajnálatos eredménnyel végződtek. A tizenhárom érettségizni szándékozó ifju közül csupán egy állotta meg sikerrel a vizsgálatot, tizenkettő azonban elbukott.

SZARVAS ÉS VIDÉKE TÁRCZAJA.

Kuruc nóta.

Ha már kuruc! lóra termett
A magyar, a legény!
De ha labanc? . . . gyámoltalan,
A' bizony, a szegény!

A kurucot az Isten is
Szereti, szereti.

De a labanc pokolra se
Kell neki, kell neki!

A kurucot, ha elesik,
Lova is siratja.
S a labancot megátkozza
Az apja, az anyja.

. . . Kemény kuruc volt az apám
Maga is, maga is.
Nem busulhat, mert kuruc a
Fia is, fia is!

Gyölköcsy Endre.

Kis öcsém pengő krajczárjai.

— A „Szarvas és Vidéke” eredeti tárczája. —

— Jóska ne keressd! . . mert . . .

— Biz' én keresem!

— Mondom ne keressd! mert ugy. . . .

— Csak azért is! Aki megtalálja azé lesz!

— Ugy-e? . . mondtam: nesze! Azzal ugy tekintette hátra Jóska öcsénket, hogy fejcsékjének orros része a térdével ütözött össze; minek eredménye a kis Józská keserves jajgatása és a pengő krajczár megtalálása volt.

A hátbatekintés a pengő krajczár megtalálásával szorosan egybe tartozik eszerint; mivel egy és ugyanazon percben kellett légyen a kis Józskának egy mályva tövében, felfedezni a pengő krajczárt Jánossal, aki erre az eshetőségre nem számítva, csak is ugy gondolta a maga részére megszerezhetőnek, a kurrentált pengő krajczárját, ha a kis Jóska egy király-tigrisszerű ugrással és a megfelelő kézlegyintéssel tartja vissza a megpillantott zsákmánytól, mely kézlegyintés annyira mérges volt, hogy a kis Jóska éppen három lépésre gurult tőle.

E testvéries összemarokadás egy családi bagatell perre szolgáltatott alkalmat. Ugyanis Jóska öcsénk a hátbatekintés fájdalmas, agóniájából valamelyes képen kilábolva, apánk elé állott. Kendőrácsigálás és szemdörzsölés közt előterjeszté, (elpityergé) siralmas ügyét: miszerint János az ő pengő krajczárját erőszakosan megtalálta, nem akarja előadni, nem

is az övé, aztán még vagy három darabbal tartozik, azokat se akarja megadni.

Apánk meghallgatta az elszomorító ügyet. Orvoslást is ígért a kis Jósának. Tárgyalási napul a legközelebbi szombat délutánt tüzte ki, egy némely régebbi keletű Jóska pro János és János pro Jóska című ügyekre.

Jóska ellent mondott.

— Vagy most rögtön, vagy a mamához megyek!

A kis hamis arra gondolt, hogy a mama itélkezésére való törekvés apánkat megfélemlíti és azonnal a jelen ügyet tárgyalja. De bizony csalódott, mert apánk éppen nem volt ijedős kedvében!

— Jól van! Csak rajta! Te! toprongyos! — majd kapsz is olyan olvasatlan tizenkét papucsot a fenekedre, hogy a Jézuska napján is arról álmodol!

— Bánom is én! — zugott fel Jóska viharos sirással.

Alighogy elment Jóska, jött János kipirult arcú. Lihegve állott meg apánk előtt és nadrágját húzogatva hol jobbra, hol balra — adta elő legujabb keletű ügyeinek tényállását.

— Mondtam neki: ne keresd! — mégis csak kereste; mondtam neki másodszer mérgesen; ne keresd! csak azért is kereste. . . . Akkor. . . akkor ugy. . . . ugy ütöttem a há. . . , a hátára, hogy . . . hogy a krajczárt én vettem föl, ő meg. . . ő meg egy füvet szakított ki.

— És ugyan mért szakította ki a füvet Jóska? — kérde apánk.

— Mert azt fogta meg!

— Mért kellett megfognia?

— **A labdarugók és tennisezők hangversenye.** Ugy a hangverseny, mint utána a táncmulatság kitűnően sikerült. Részletesen a jövő számban írunk.

— **Igazgató választás.** Három éves időközben választják az igazgatót Szarvason a gymnasiumunk. A most következő három évre újra egyhangulag Benka Gyulát választották meg, ami nem csak, hogy természetes, de ma másképpen nem is lehet.

— **A százéves szarvasi iskola.** Már többször megírtuk, hogy nagy ünnepséggel üli meg a szarvasi iskola fenállásának századik esztendejét. Most már azt is megírhatjuk, hogy az ünnepség október 8-án vagy 15-én lesz.

— **Tűzoltóink mulatsága.** Már tíz éve, hogy Szarvason önkéntes tűzoltók vannak. A magyar természete meg az, hogy ha okot talál reá, okvetlenül jubál, ünnepel, bankettezik. A szarvasi tűzoltók sem mulasztották hát el, hogy egy kis eszem-iszommal emlékeztetésebbé ne tegyék augusztus 31-ikét. Igaz ugyan, hogy előbb (reggel 8 órakor) isteni tisztelet volt, hogy egy egyházi szent éneket Kalmár József tenorista énekelt, majd ezután az Árpád-szálloda disztermében rendkívüli közgyűlést tartottak, hol a 10 év óta működő tagokat 10 éves működési emlékéremmel tüntették ki. Tizenket ilyen tag volt. Még négy tagot az 5 éves működési emlékérem illetett. Este társasvacsera volt. Adja Isten, hogy sokáig élhessenek, de minél kevesebb szükség legyen különben áldásos munkájukra.

— **Beiratkozás az ipariskolában.** Az ipariskolai igazgatóság jelenti, hogy folyó hó 7. és 14. napján délután 2—4 órák között az ipariskola helyiségében veszik fel a beiratkozást. Felszólítjuk a mestereket, hogy tanulóikat nevezett napokon okvetlenül beirassák.

— **Uj tanító.** Orosházán, az ujonnan épült bónumi iskolába Polónyi Kálmánt választották meg, ki ez évben a szarvasi tanító képzőben nyert oklevelet.

— **A békés-megyei munkássegélypénztár kiküldöttjei.** Lukács György dr. főispánunk elnöklése alatt Gyulán a munkássegítő pénztár érdekében tartott gyűlésen a szarvasi kerületbe gróf Boiza Géza és Dérczy Péter küldtek ki.

— **Dákóromán pap Békéscsabán.** Felhárborító esetet közöl velünk csabai tudósítónk Popovics Viktorról, a dákoromán érzelmeiről hirhedi csabai görög kel. pópáról. A csabai előjáróság ugyanis a napokban egy keresztlevél kiadatása iránt kereste meg Popovicsot, mire ő a keresztlevelet a magyar államiság legdurvább megsértésével, törvényeink egyenes arculcsapásával, oláh nyelven kiálltva adta ki, sőt még Csaba várost is önkényesen „Bichisciaba“-nak keresztelte el. Az előjáróság természetesen visszautasította az így kiállított keresztlevelet s felszólította a pópát, hogy a törvény rendelkezése szerint, az állam hivatalos nyelvén, magyarul állítsa azt ki. Popovics erre válaszul írja, hogy „oktató vagy meglegekzettet becses keresztetket nem szabad neheztelőleg vennem, azonban az általam törvényesen kiállított keresztlevelet — magyar állami honpolgárságomra mondom — hogy csakis egyházam felsőbb hatósága folytán szerkeszthetem meg magyarul“. Nohát ehhez nem kell commentár. A város

előjárósága rögtön jelentést tett az esetről az alispánnak, kitől elvárjuk, hogy a legnagyobb szigorral indítsa meg a magyarfaló pópa ellen az eljárást.

Szinészetünk.

Lemorzoltak újból egy hetet színészeink a rájuk nem éppen kedves színi évadból: a szó szoros értelmében.

Szombaton Rákossi Jenő klasszikus, nagy operetteje, „A Bolond“ került színre. Egy problema előtt allunk, mikor az előadásról kell szólnunk: miért volt ez operettének olyan semmis, majdnem visszatetsző hatása? Kit, vagy kiket kell okolnunk? vagy talán éppen valamit? Az okok közül kettőt említünk meg: egy a rendező laza fegyelmzése, másik a színészek lanyha játékedve. Az első ok agyonütötte a darab egységes hatását, a megérthetést, a másik pedig az élvezetesnek még a gondolatát is kiüldözni igyekezett lelkünkben, mégis az előadás hatásának epilógjaképpen annyit bevallunk, hogy B. Ruzsinszky Ilona (Bimbilla) hangjának gazdag színpompájával, sokoldalú szerepének teljesen megfelelő felfogásával, a szerep hibait is elfeledtetve velünk és a várt, szombati estét örökre emlékeztetése tette előttünk. A címszerep nem jó kezében volt (Hatvani) Nem komikusnak való. A többi szerepek jól-rosszul kiosztva, éppen előkészítői voltak a 3-ik felvonás irtózatosan rhapsodikus befejezésének.

Vasárnap a sok, mindenféle, bohókás — néha drasztikus operette-sorozat után végre egy népszínművet kaptunk. Hogy derült lélekkel, vidám szívvel igyekeztünk e darab megtekintésére kivétel nélkül — mindnyájan, azt talán mondani sem kell. Géczy „Régi szeretőjé“-nek tárgya egészen kielégítette várakozásunkat. Mintha a poros, bűzhöd, városi levegő fullasztó köréből a lágy fuvallmaktól hullámozó, szabad róla üdítő mezejére érkeztünk volna, úgy tetszett, midőn az 1-ső felvonást jelző csengő-szó után a függöny felgördült. És úgy tetszett, mintha a népszínmű jótékony hatásai lett volna az összes szereplőkre is. Komlóssy Eszterkéje, Váradi Teczaja, Nádasyné Juliskája mind a legmegfelelőbb volt. — Neukülönbben dicserettel adozunk Hevessy Kis Józsijának, Radványi Misijének.

Hétfő. Újból a régi nóta. Operett újdonság! Milöcker elragadó muzsikaju operette-jét, a „Boszorkányvár“-t adták színészeink. Szinte megbékéltettek bennünket az operettekkel is, úgy éreztük az első és második felvonás után. Decoratio, színpadi technika, játékedv — minden a megfelelő. Csakhamar megbánják a szereplők a 3-ik és negyedik felvonás vonatott jelenetével helyre ütök az 1-ső és 2-ik felvonásban elért sikert. Mintha nem is azokat hallottuk volna, kik az első két felvonásban szerepeltek. Lévy Berta Marcája minden tekintetben kifogástalan alakítás, ez idő szerint jobb kezekbe nem kerülhetett. Kalmár tenorja ez alkalommal sem tagadta meg magát, nemkülönben Radványi baritonja. Kaldy Mariska Coralieje, Radványi Iza Verusa tökéletesen átgyurt, művészileg megalkotott szerep-reproductiók, eltekintve egynémely hangvibrálástól. A zenekar játéka egyre biztosabb, mire lölnök eltávoznak, éppen belejönnek nemes, a darab

sikeréhez vonatkozólag nem éppen utolsó tényezőt tevő harmonikus játékkba.

Kedden „Az ember tragédiája“ került színre. Adámot Almássy, Évát Kürthy Margit kreálta. Ha nem is egészen a maga teljességében, de háromnegyed részében gyönyörködhettünk a „symbolumok“ tragediajának előadásában. — Hogy vidéki színpadon, vidéki közönségnek játszva, a hatalmas drámai költemény, a mint azt előadták ez alkalommal, éppen elég, éppen megfelelő, lelkiismeret furdalás nélkül mondhatjuk. Almássy Ádámja minden ízében tökéletes alakítás, nem különben Kardos Lu ciferje. Kürthy Évájáról is, mint teljesen korrekt, átdolgozott szerep-reprodukciónól emlékeztünk meg. Színpadi instructió — a körülményekhez viszonyítva — megfelelő.

Szerdán Suppé Ferenc. Jed és Genée 3 felvonásos nagy operettejét: „Boccaccio“-t adták. A legharmónikusabb együtt-játék, a szereplők játékedve jellemzik az előadást. A címszerepet Kaldy Mariska adta, hűen alakítva a szerzők Boccaccióját. Énekszámokban bebizonyította, hogy tud az érzelmeikkel bánni, ki tudja egyeztetni az operai tónust az operette tónusával; gyönyörködtetőt nyújtott. B. Ruzsinszky Ilona Fiamettojáról is csak dicséretet, jót mondhatunk. — Hangjának kristálytisza csengése szinte megbabonáz; játszik a közönség érzelmeivel, Pianói — sejtelemszerűen lopóznak a szívbe. És ezek után kell tudomásul vennünk, hogy városunkat itt hagyják azok, kiket — bár néha erősebben szólunk meg, — szeretni tanultunk e rövid, pár hét alatt. Várady Margit Freskója kedves kis szurtos bognár-inas, Radványi Aletrója kitagástalan palermói herceg volt. Rákossy — ném mondunk nagyt — a maszkirozásnak, a mimikának fejedelme; páratlan alakító. Nem leszünk nagyzők, ha bátorokunk Rákossynak szép jövőt jósolui, mert a tehetség meg van, csak ki kell aknázni, a tehetség bizonyára nem hiányzik. A darab többi szerepeiről csak annyit: tanultak, adtak, a hatást emelni igyekeztek. Kár fegyelmzett, énekei gyönyörködtetők. Zenekar nem alkalmazkodó, biztos minden tekintetben.

Csütörtökön „Cyrano de Bergerac“, Rostand 5 felvonásos verses, romantikus színműve került színre annyi tökéletességgel, amennyivel ez idén, a mult években is csak egy darabot kaptunk „Romeo és Juliá“-t Makó társulatától. Üdvözöljük a társulatot, mert volt olyan vakmerő, hogy a mai materialis publikumnak romantikát mert nyújtani, hogy szembe szállt az anyagi világnézettel s megmutatta az idealitás, az őszinteség korának néhány vázlatos képét művészi egymásutánban, a darab tonusából soha ki nem esve. Es hódított a romantika. A színmű tárgya: Cyrano, a páratlan, hatalmas, legjobb, legerősebb lovag, az elszegényedett, rut orru nemes, ki nek kobléban nemesen érző szív, fenkölt lélek lakik, egyszersmindenkorra kijelenti barátjainak, hogy soha nem hiszi, miszerint őt leany valaha megszerethetné. Egy lovagi megtorlását Roxán Robin Magdolna végig nézve, találkat ad neki, mely körülmény szívét lángra lobbantja. A találkán Roxán bevalja, hogy Cyrano csapatában van egy ösmeretlen lovag, aki őt meglödné egyszeri látásával. Cyrano nem roskad össze ennek hallatára. Kieszközi Roxának az ismeretlen lovaggal (De Neuville) való találkozást, ki őt megsejté mélyen, melyet más lovag életével fizetett meg.

— Hogy az árokba ne csusszon.
— És mért akart az árkba csuszni?
— Mert hasra esett. . . és gurult, gurult. . .
— Aztán — mért esett hasra a kis Jóska?
— Mert. . . . most nagyot. . . . ugrott. . . .
mert. . . .

— Ugy? Jól van! Mehetsz Jánoskám — még pedig a tiszta szobába, a diván mellé. . . . térdepelni. . . Megértetted?

János elsompolygott keserves arcintorgatással. Minden lépésnél visszasanidított, várva, ha tán megváltoztatja az ítéletét apának. Hiába! A kis bűnös arcáról leritt a méltatlankodás. Mintegy dörmögni látszott: már mért térdepeljek én egy egész délután? Hiszen Jóska a hibás! Mikor a notórius a tiszta szoba ajtajába ért, felvidult az arca, merészen, büszkén kivágta a mellét — és durcásan odakiáltja apánaknak.

— Uj nadrág van rajtam!
— Vesd le akasztófára való!
— De! . . . De . . . . nincs . . . . , mert nyáron nem hordok. . . .

— Vesd le! . . . punktum! . . .
János betette a tiszta szoba ajtaját maga után, csak úgy dörgött bele az egész ház, ovatosságbólbe is reteszelt. Jól számított, mert a szelid ajtó rengésre apának éktelen haragra lobbant és Jánost megösmere-

tetni kívánta uj megafa pálcájával, mit János habozás nélkül nem kívánt.

A gordiusi csomót a kis Jóska oldotta meg. — Örömtől sugárzó arccal lépett a haragvó apa elé.

— A pengő krajczár az anyám! — mondta.
— Tied. . . persze. . . Csak hozd ki Jánost, becsukta magát a szobába.

— Az semmi! apám! Ki jön ő mindjárt!
— De bizony nem megyek! A pengő krajczár az anyám. Nem lesz a tied soha, inkább megesezem.

— Ne edd meg Jancsi! — pityeredett el Jóska. Gyere ki, mondd valamit. Majd meglátod mennyi pengő krajczárunk lesz. . . .

— Nem!
— Gyere no!
— Nem én!
— Gyere már no, mert elkésünk!
— De mit beszélsz Józsiám? Honnan késtek el?
— Nem mondom meg csak Jancsinak.
— János jer ki hát, nem lesz semmi bajod. Nem kell térdepelned! Jer!

Erre kilépett János. Mogorván kérdezte Jóska:
— Hát mit akarsz?
— Tudod? tudod Jancsi? ily pengő krajczárokat fognak osztogatni, mint a mienk.

— Hol? mikor? — kérdezte örömmel János.
— A piacon. . . holnap után.

— Nem igaz. Ilyen krajczárja csak nagyapának meg nagymamának van, csak ők ösmerték Kossuth bácsit, aki csinálta azokat.

— Igazán Jancsi?
— Igazán hát!

— A mama pedig azt mondta, hogy holnapután osztogatni fognak ilyeneket, mert Kossuth bácsit fogják ünnepelni.

— Bánom is én, de azt tudom, hogy csak kétfejű sasos krajczárokat osztogatnak, olyan pedig nekem nem kell.

Ezzel elfordult a kis Jóska, aki erősen kidülledt szemmel hallgatta. Apának pedig megfogta Jánost.

— Apám! azt mondta, nem lesz semmi bajom! mégis megver?

— Nem, kis fiam!
Főlemelte Jánost, össze-vissza csókolta.
— Szeresd fiacskám mindig a Kossuth-krajczárokat!

— Hát engem nem csókol meg? — nyöszörgött apának térdét átkulcsolva a kis Jóska. Én is szeretem a Kossuth-krajczárokat!

Belopotoczky István.

De Neuville-tét, ki bárdolatlan, szűkszavú lovag, — piperkőz, tanítja lány szerelmi ömlengésre, mit Roxán bizonyára kedvel. Így hódítják meg ketten Roxánt teljesen: Cyrano lelkével, szívével. De Neuville-té arcával. Roxán Neuville-té lesz. Roxán egyszer megvallja, ha nem is volna az ő urának szép külseje, akkor is imádná, szeretné, mert ő a lelkét szereti, ami hallhatatlan, nem a halandó külsőt. Amint ezt Neuville-té hallja, szívét kin tépi, lelke megutálja önmagát. Öngyilkos lesz, 15 év múlva férje halála után tudja meg Roxán, hogy kinek lelkét szerette, mikor Cyrano a kolostorban előtte, lázában kibeszéli nagy, lángoló, boldogtalan szerelmét — s összeroskad holtan. Almássy Cyranoja remek alakítás, Komlósy Roxandja R o s t a n d Edmund Roxanja.

P é n t e k e n este Bródy erkölcsrajzát: a „Dadá“-t adták. Hogy sokaknak nem tetszett ez a minden porcikájában igaz darab, azt nem csodáljuk. Mikor olyan erős vonásokkal jellemzi Bródy alakjait, mint ahogy teszi, épen nem csoda, ha a hallgatóság sokszor találva érzi magát s nem örül. A dadát Komlóssy Ilonka mutatta be. A szerelmének áldozatául esett szegény leányt, a családját s kis gyermekét szívből szerető anyát, a tejével táplált kis idegen fiúhoz csodálatos módon ragaszkodó dadát, majd a bűnös, férjét megcsaló uraszonyt leleplező, de a maga bűnösségét is érző leányt, miről azonban tudja, érzi, hogy kevesebb, mint uraszonyyá, oly határozottan megjátszott jelenetekben játszotta meg, amelyet — megvalljuk — Komlóssytól nem is vártunk. Jól játszott Várady Margit is. Azt a budapesti, könyveket olvasó, az életet csak könyvből s regényekből ismerő, mégis mindig az élet ismerését hangzóató kis leányt s erővel erkölcsstelen szindarabot, nézni akaró, akaratos, makrancos kis leányt, kifogástalanul játszotta. Ha még megemlítjük, hogy Tiszta, Almássy, Szász Anna, Kardos is jól játszottak, sikerült jó előadásnak kellene tartanunk a péntekit. Ámde, hogy a színpad névtelen hősei minden áron magukra akarják terelni a nézőközönség figyelmét, azt fegyelmzettenséggnek tekintjük. Mi elhiszük, hogy Dósy Gizike szép táncosnő, de hogy a legjobb jelenetet, mikor Erzsébet, a dada, a mérges ital megivása után tettettet nevetéssel fogadja a fővárosba felvetődött szülőit, mikor tudjuk tudjuk s pillanatról-pillanatra várjuk, hogy jelentkezik a mérge hatása, hogy beálljon a — vég, párnahajigálással megzavarja két más névtelen társával egyetemben, azt megemlítés nélkül nem hagyhatjuk. Pécsert így bizonyára nem tesznek, mert nem tehetnek. Na, de Szarvas közönségének jó ez így is! Ha talán nem visznek Szarvasról kedves emlékeket magukkal színészeink, bizvást mondhatjuk, hogy ilyenek után — hiszen evvel azt mutatják, hogy nem becsülik a szarvasi közönséget, — bennünket sem kót semmi édes emlék sem a társulathoz. S így — egyenlők vagyunk. Bár az, hogy Szarvasat váratlanul irtahagyják, ilyes dolgokra nem jogosította volna fel őket.

(gy. e.)

Időjárás jelentés 1902. szept. 6 ig.

Nap	Csapadék 24 ó, alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet. Az eső kezdete és vége.
		7 ó. reg.	2 ó. d. u.	9 ó. este	kü. zép.	
30		23.0	34.2	27.0	28.1	
31		23.4	31.0	22.4	25.6	
1	0.1 eső	20.2	30.6	24.0	24.9	éjjel eső
2	7.0 eső	21.6	25.5	18.8	18.6	d. u. 1-1 ó eső
3		18.4	27.0	20.2	21.9	
4		18.0	29.2	21.5	22.9	
5		20.4	31.5	21.0	24.3	

Összefoglalás: Augusztusi csapadék összege: 27 m/m. Augusztusi közepes hőmérséklet: 23.4 C°, hőmérsékleti maximum: 36.8 C° aug. 3-án d. u. 2-kor. Hőmérsékleti minimum: 13 C° aug. 16-án reggel 7-kor.

Szarvas, 1902. szept. 6.

Plenczner Lajos

Felelős a szerkesztésért: Sámuel A. kiadó.

5341 ikt
1902.

Szarvas község előjáróitól.

Árlejtési hirdetmény.

Alólírott községi előjáróság a község tulajdonát képező, bikazugban létesítendő műken-déráztató építési munkálataira ezennel nyilvános árlejtést hirdet.

Ezen építési munkálatokra a községi képviselőtestület 56/901. kgy. szám alatt hozott s a törvényhatósági bizottság által 654/901. kgy. sz. alatt jóváhagyott határozataival 6388 korona 30 fillért irányzott elő.

A nyilvános szóbeli versenytárgyalás 1902. évi szeptember hó 22-ik napján d. e. 9 órakor fog Szarvason a község háza tanácstermében megtartatni, mely határnapra a vállalkozók ez uton meghívotnak.

Az ajánlatnak az összes építési munkálatokra kell kiterjeszkednie s vállalkozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt a vállalati részletes feltételeket aláírni s kijelenti, hogy azokat magukra nézve kötelezőnek ismeri el.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10 %-ka, vagyis 639 korona készpénzben teendő le, ez azonban az árlejtés eredményének képviselőtestületi jóváhagyása után biztosítékul elfogadható meg felelő értékű értékpapirokkal kicserélhető vagy a munkálat teljesítése két helybeli jó hitelű vagyonos polgár kezességével biztosítható.

Az említett vállalati feltételek az építési terv és részletes költségvetéssel együtt naponként a hivatalos órák alatt az elsőjegyzői irodában megtekinthetők.

Az építési munkálatok az árlejtésnek a képviselőtestület által történt jóváhagyása után az előjáróság felhívására azonnal meg kezdendők és az építkezés 1902. május 1-ig teljesen befejezendő úgy, hogy az e napon rendeltetéseknek átadható legyen.

Kelt Szarvason, 1902. szeptember hó 5-én.

Az előjárók nevében:

Salacz József,
első jegyző.

Grimm Mór,
bíró.

Ha könyvtárát vagy szalon-asztalát a

Zichy Mihály

albummal, egy valóban értékes remekművel akarja díszíteni, akkor fizessen elő a Pesti Naplóra, hazánk e legregibb, független és közkedvelt napilapjára. A díszmű ingyenes megküldése egész évi előfizetéshez van kötve de előlegezve meg kaphatják már karácsonykor új előfizetőink is, a kik fél, vagy negyedéves részletekben, de megszakítás nélkül fizetnek elő. Az eredeti mű bolti ára 90 korona.

Tisztelettel a PESTI NAPLÓ kiadóhivatala.

A FRANKLIN-féle

Magyar Remek-írók

Arany János
Arany László
Bajza József
Czuczor G.
Garay J.
Kemény Zsigmond
Szigligeti Ede
Tompá Mihály
Vajda János
Vörösmarty Mihály munkái **csakis**

a FRANKLIN-féle MAGYAR REMEKÍRÓK gyűjteményében jelennek meg.

Senki más

ez időszert ki nem adhatja, mert kizárólagos kiadó joguk a Franklin-Társulaté. Az 55 kötetes gyűjtemény ára 220 korona.

Az öt kötetből álló első sorozat megjelent.

Tartalma:
Arany János munkái I. sajtó alá rendezi Riedl Frigyes.
Vörösmarty munkái I. sajtó alá rendezi Gyulai Pál.
Tompá M. munkái I. sajtó alá rendezi Lévy József.
Garai János munkái. sajtó alá rendezi Fornczi Zolt.
Csiky G. színművei. sajtó alá rendezi Vadnay Károly
Együtteményt kiegészíti

Shakspeare összes színművei

6 kötetben kiadja a Kisfaludy-Társaság, melyet köve 30 korona helyett 20 korona kedvezményes áron kapnak

a Franklin-féle Magyar Remekírók megrendelői.

Havi részletfizetésre beszerezhetők.

Vigyázat! a megrendelésnél hogy a kínált gyűjteményben a fűnt felsorolt írók bennfoglaltatnak-e?

Dinnye árusítás.

Csemege szőlő eladás.

ÉRTESETÉS.
Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a **csemege szőlő** eladást megkezdtem, kiváló minőségben, — naponként friss szedés kapható lakásomon, vagy Pócsy Mihály ur kereskedésében. **Finom dinnyéket** lakásomon árusítok.

tisztelettel
Tájber J. G.
Szarvason.

Clayton & Shuttleworth
Budapest Váci körút 63. sz.

Locomobili és gőzcséplőgép-készletek
A vállalat készíti a legújabb típusú, erőteljes, gazdaságos, könnyű szerkezetű, és minden körülményben alkalmazható gőzcséplőgépeket, valamint a hozzá tartozó összes kiegészítőket.

Locomobili- és cséplőgép-gyára.

Egy jó házból való FIT TANONCZUL felvételük Sámuel A. Könyvnyomdájában.

